

Ny lag om registrering av verkliga huvudmän

Den 1 augusti 2017 trädde [lagen \(2017:631\) om registrering av verkliga huvudmän](#) i kraft.

Aktiebolag, handelsbolag och andra juridiska personer ska till Bolagsverket anmäla om den juridiska personen har en eller flera verkliga huvudmän och i så fall vem eller vilka det är.

Den nya lagen innebär alltså krav på ökad insyn och registrering av verkliga huvudmän i juridiska personer. Syftet är att förhindra att juridiska personer utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Lagstiftningen genomför delar av EU:s fjärde penningtvättsdirektiv (EU 2015/849).

Med *verklig huvudman* avses en fysisk person som, ensam eller tillsammans med någon annan, ytterst äger eller kontrollerar en juridisk person. I lagen finns presumtionsregler för när en fysisk person ska antas utöva den yttersta kontrollen över en juridisk person. Det gäller exempelvis om den fysiska personen kontrollerar 25 procent av det totala antalet röster i den juridiska personen. En annan presumtionsregel är att den fysiska personen har rätt att utse eller avsätta mer än hälften av den juridiska personens styrelseledamöter.

En verklig huvudman kan också vara en fysisk person till vars förmån någon annan handlar. Till exempel förmånstagare till stiftelser eller bulvanfall, där en person agerar för annans räkning utan att detta är synligt genom fullmakt eller liknande.

Observera att i de fall en juridisk person inte har någon verklig huvudman föreligger ändå skyldighet att till Bolagsverket anmäla att någon verklig huvudman *inte finns*. Går det inte att komma fram till om det finns någon verklig huvudman eller inte, ska den juridiska personen anmäla till Bolagsverket att det *inte finns tillräckliga uppgifter för att identifiera personen/personerna*.

Vilka måste anmäla verklig huvudman?

Omkring 800 000 företag och föreningar omfattas av lagen. Det gäller svenska aktiebolag, handelsbolag, kommanditbolag, ekonomiska föreningar, stiftelser och vattenförbund m.fl. som alltså måste anmäla verklig huvudman. Lagen gäller även utländska juridiska personer som driver verksamhet i Sverige.

Bland andra följande är undantagna och behöver inte anmäla verklig huvudman: aktiebolag vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad (börsbolag), filialer, enskilda näringsidkare samt juridiska personer där det offentliga har ett bestämmande inflytande. Dotterbolag till börsbolag omfattas dock inte av undantaget, utan måste anmäla verklig huvudman.

Hur anmäla?

Anmälan ska ske med det elektroniska anmälningsförfarande som håller på att upprättas (se [Bolagsverkets webbplats](#)). Möjlighet kommer att finnas för att i stället söka dispens för att göra anmälan på en särskild blankett som erhålls om dispensen beviljas (särskilda skäl krävs). Elektroniska anmälningar kommer att kunna göras från den 1 september 2017. Dispens från att anmäla elektroniskt kommer att kunna sökas från slutet av 2017 på av Bolagsverket anvisad blankett.

När anmäla?

Befintliga anmälningsskyldiga juridiska personer ska göra anmälan till Bolagsverkets register över verkliga huvudmän senast den 1 februari 2018. Nybildade juridiska personer som registreras från och med den 1 september 2017 måste anmäla verklig huvudman inom fyra veckor. Juridiska personer som registreras i augusti 2017 måste anmäla senast den 30 september 2017.

Om uppgifterna ändras ska den juridiska personen göra en ny utredning och en ny anmälan om verklig huvudman.

Kostnad för anmälan?

Till och med den 1 februari 2018 kommer det att vara kostnadsfritt att göra anmälan. Därefter kommer Bolagsverket att ta ut en avgift på 250 kronor om anmälan görs via Bolagsverkets e-tjänst, 400 kronor för ansökan om dispens och 400 kronor om anmälan görs på Bolagsverkets blankett.

Vad händer om ingen anmälan görs?

Om ingen anmälan görs, kan Bolagsverket förelägga den juridiska personen att göra en anmälan inom en viss angiven tid. Om anmälan ändå inte kommer in, kan Bolagsverket besluta om vite mot den juridiska personen eller den verkställande direktören eller en styrelseledamot.

Krav på dokumentation

Den juridiska personen ska dokumentera den utredning som görs för att bedöma vem som är dess verkliga huvudman och resultatet av denna utredning, om det inte är uppenbart obehövligt. Dokumentationskravet omfattar även uppgift om på vilket sätt som den verkliga huvudmannen utövar kontroll (t.ex. genom ägande eller genom avtal) och i vilken omfattning kontroll kan utövas (t.ex. hur stor andel av rösterna i en juridisk person som kontrolleras). Om uppgift om den verkliga huvudmannen ändras, ska dokumentation avseende äldre förhållanden bevaras under minst fem år därefter.

Mer information

Bolagsverket gör informationsinsatser både under 2017 och början av 2018, bland annat skickas informationsbrev direkt till de juridiska personerna samt annonseras i branschtidningar med mera. Ny information läggs löpande ut på Bolagsverkets webbplats (www.bolagsverket.se).

Bolagsverkets register över verkliga huvudmän

Mer detaljerad reglering av hur uppgifterna i Bolagsverkets register över verkliga huvudmän kommer att hanteras finns i [förordningen \(2017:667\) om registrering av verkliga huvudmän](#). Den som registreras som verklig huvudman ska underrättas om detta och också om en sådan registrering tas bort. Registret ska föras med hjälp av automatiserad behandling och "ge offentlighet åt den information som ingår i registret". Även allmänheten ska kunna få information om verkliga huvudmän som har införts i registret. Myndigheter ska kunna medges direktåtkomst till registret och åläggs då att tillhandhålla behöriga myndigheter och finanspolisenheter inom EES uppgifter ur registret när dessa begär det.

Svenskt Näringsliv är starkt kritisk till införande av ett centralt aktieägarregister. Genom det fjärde penningtvättsdirektivet åläggs emellertid EU:s medlemsstater att se till att uppgifter om verkliga huvudmän samlas i ett centralt register i varje medlemsstat. När informationen om ägarförhållanden finns på ett ställe blir den mer lättillgänglig, vilket kan öka risken för intrång i enskildas integritet och risken för att personer i registret blir mer utsatta för kidnappning, utpressning eller annan brottslighet. Detta talar enligt Svenskt Näringsliv starkt för stor restriktivitet vad gäller användningen av uppgifterna i registret över verkliga huvudmän. För att undvika spridning och olovlig användning av uppgifterna måste tydliga processer skapas.

Bolagsverket ska enligt förordningen se till att det inte uppkommer något otillbörligt intrång i de registrerades personliga integritet eller några risker från säkerhetssynpunkt. För att säkerställa

detta får Bolagsverket ställa upp villkor för den som får tillgång till information i registret avseende den behandling av personuppgifter som denne utför.

Svenskt Näringsliv har framfört synpunkter på registreringskyldigheten av verkliga huvudmän dels i [remissvar den 26 april 2016](#) över Penningtvätsutredningens betänkande (SOU 2016:8), dels i [remissvar den 17 juli 2017](#) över Bolagsverkets förslag till föreskrifter om registrering av verkliga huvudmän.

Bolagsverkets föreskrifter om registrering av verkliga huvudmän ([BOLFS 2017:2](#)).

Förarbetena till lagen om registrering av verkliga huvudmän finns i [prop. 2016/17:173](#) Ytterligare åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (s.445ff).